

Következik ez különben a Vt. 6. §-ából is, mely szerint oly okiratokból, melyen a váltó lényeges kellékeinek valamelyike hiányzik, váltójogi kötelezettség nem származik, az iy okiratokra vezetett nyilatkozatok váltójogi hatállyal nem bírnak.

Ha tehát a kellékhiányos váltó nem váltó, úgy annak alapján óvás felvételének nincsen helye.

A váltóbirtokos azonban a hiányzó lényeges kellékeket kitöltheti, megállapodás szerint, úgyhogy a váltó érvényesítésénél a váltó összes lényeges kellékei meglegyenek. A váltó kitöltésének joga megilleti a mindenkori váltóbirtokost és az utólagos kitöltés az elévülési határidőn belül a kereset beadásáig történhet, kellékhiányok miatt történt elutasítás esetén pedig az új kereset beadásáig.

A váltóbirtokos a hiányzó lényeges kellék beírásával elkövetett tévedés kiigazítására csak addig van jogosítva, amíg a váltó évatolás útján vagy a bíróság előtt nem érvényesítette (C. 1540/1893.).

Ha aztán az utólagos kitöltés megállapodásellenes volt, úgy a váltóadós a Vt. 93. §-a értelmében (ha a váltóbirtokos nem harmadik jóhiszemű személy) kifogással élhet.

Mint fentebb mondtuk, a kellékhiányos váltó nem váltó és így annak alapján óvás fel nem vehető. Elképzelhető azonban az az eset, ha a fizetés hiánya miatti óvás akár tévedésből, akár a váltóbirtokos kifejezett kívánsága folytán, ilyen kellékhiányos váltó alapján vétetett fel. Ilyenkor tehát maga az óvás érvénytelen, a váltóbirtokos azonban a váltó kitöltheti a lényeges kellékekkel a kereset beadásáig, keresetét azonban már csak az elfogadó ellen indíthatja, mert az óvás érvénytelen lévén, nem létezőnek tekintendő és így visszkereset nem indítható.

Dr. Stamberger Sándor

ÜGYVÉDSÉG

A budapesti ügyvédi kamara jelentése már régen túlnőtt az ügyvédi rendtartás által megszabott kereteken, mert ez a jelentés nem csupán az ország legnagyobb kamarájába tömörített budapesti ügyvédség beléletéről számol be, de évről-évre helyzetképét adja az országos ügyvédségnek, sőt magának az egész igazságügyünknek is. Nem csodálkozhatunk, hogy a jelentés alaphangja — mint annyi év óta — az idén is meglehetősen nyomott: sőt a szárnyaló szavakkal megírt bevezető rész valósággal vészjeleket ad le: mentsék meg a nemzet egyik legértékesebb, segítség hiányában azonban lassú pusztulásra ítélt rétegét — az ügyvédséget, amelynek erkölcsi értékei ugyan még nem merültek alá, de az anyagi színvonala már elsüllyedőfélben van.

Az évi jelentés egyes fejezetei nemcsak azonosak a korábbi évekével, de az összegyűjtött panaszok és törekvések, kívánalmak is nagyjában a régiéek. Azaz a régi bajokhoz új bajok is járultak, melyek közül első sorban a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvénynek azokat a rendelkezéseit kell kiemelni, amelyek egyfelől csökkentették az igazságszolgáltatás bevált biztosítékait, másfelől azonban az ügyvédi foglalkozás is sok jogos kereseti lehetőségtől megfosztottak, ezenfelül pedig a hivatás gyakorlását — egyszerűsítés helyett aprólékos nehézségek leküzdésével még fásarzóbbá és küzdelmesebbé tették. Nem is beszélve a jogorvoslati rendszernek szinte teljesen lebontott épületéről, helyesen mutat rá a jelentés például arra, hogy a végrehajtáskérést a különböző úrlapok használata néha bosszorkányosan komplikálttá teszi, és a sok-sok bíróság eltérő felfogása szinte dilemmává tesz sok olyan kérdést, amire a t. e. törvény megalkotásánál aligha gondoltak. A hivatalbóli portókötelezettség kérése és a végrehajtóval díjai előlegezése tekintetében folytatott kevéssé épületes vita és levelezés sem sorozható éppen az új törvény hozta előnyök közé, ellenkezőleg sok bosszúságnak és ügyvédhez nem méltó kicsinyességnek a kútforrásává lett.

Sajnos, minden kilátásunk megvan arra, hogy a jelentésnek idevonatkozó panaszai néhány havi gyakorlat után még bővíhetnek is: hogy magunk is utaljunk valamire ebben a tárgykörben, megemlíthjük az előleges szakértői szemlének az új törvény szabályozta azt az eljárási módját, amely a régi, egyszerű bírói funkció mellé és helyébe a közjegyzői eljárást iktatta, aminek az a gyakorlati eredménye, hogy ahelyett, hogy a bíróságnál intéződött volna el a szakértői formális jelentőségű „bevezetése“, a bíróság közjegyzőt jelöl ki, akihez a feleknek (ügyvédeknek) el kell fáradniok, a közjegyző aprólékos jegyzőkönyveket vesz fel, és a szakértőt a helyszínre kíséri stb. és végül természetesen az ő díjai is terhelik a szakértői költségen felül a kérvényező felet: mindezt az „egyszerűsítés“ jégében!

A többi fejezetben az évről-évre egyaránt megindokolt, de sajnos, örökifjú panaszokat olvashatjuk — a túlszűfolttségünkről (megint szaporodott a budapesti bejegyzett ügyvédek száma, ha nem is többel, mint 17 fővel, de az ügyvédjelölteké is 19-cel a tavalyi létszámhoz képest), a kverulánsok által túlságba vitt ügyvéd elleni panaszokról (a pártfogó ügyvéddel szemben lerótt „hála“), a modern ügyvédképzés hiányosságairól, a túlságosan liberálisan kezelt pártfogóügyvédi kiren-

delésekről) igazán találó példa erre az az eset, amidőn a félbolond perlekedő pártfogó ügyvédjét nem menti fel a bíróság a képviselőlet ellátása alól, bármennyire képtelennek is találja az ügyvéd az ügyet). Ezek közé a stereotip fejezetek közé tartozik a vagyonfelügyelői és fömeggondnoki kirendelések méltányosabb kiosztása iránti ósrégi panasz is; mert bármily kicsiny is az esetek többségében az átlagos kereset, ami egy-egy ilyen kirendelésből várható, mégis sok esetben jóleső segítség, viszont manapság a kirendelés sokszor oly ügyvédnek jut, aki erre igazán nem szorult rá, sőt talán tehernek is érzi a közmegbízatus elintézését. A kamara szépen kidolgozott javaslatot terjesztett az igazságügyi kormányhoz, amely bizonyos kategóriák feállítáásával igyekszik a közmegbízatusok igazságos elosztását biztosítani, sajnos, azonban kevés a reményünk ahhoz, hogy a jövő évi jelentésnek már nem kell ezzel a problémával foglalkoznia.

A kamara fegyelmi ügyei az 1930. évben is nagyjában ugyanazok a keretek közt mozogtak, mint az előző évben. Bár igen nagy (969) a beérkezett panaszok száma, az egymásután következő rostállások következményeképp mindössze 213 esetben keletkezett vádhatározat és ha azt látjuk, hogy a fegyelmi tárgyalás eredményeképp 46 felmentéssel szemben csak 91 esetben hozott a kamara marasztaló ítéletet: megállapíthatjuk, hogy a beadott panaszoknak mintegy 10 százaléka szokott alaposnak bizonyulnia, ezek közül is az esetek felében (43) a legenyhébb büntetési tételt, a feddést alkalmazza a zsüri, úgy, hogy végeredményben konstatalni kell, hogy szigorú cenzus mellett is csak igen ritka esetben akad olyan kollega, aki megfeleledkeznék az ügyvédi hivatás alapját képező etikai követelményekről. A kamara ítélezésének szigorúságát és egyúttal méltányosságát az is bizonyítja, hogy a Kúria fegyelmi tanácsához fellebbvitt ügyek nagy többségében az elsőbírói ítélet helybenhagyatott és az ítélet körülbelül ugyanoly számú esetben súlyosbított, mint ahány esetben a kir. Kúria leszállította a büntetést.

A jelentésnek a kamara beléletét regisztráló adatközlésekhez magas jogászai nívón szerkesztett értekezés-szerű fejezetek járulnak, amelyek legfelsőbb bíróságunknak magánjogi, hiteljogi, perjogi gyakorlatait ismertetik, úgyszintén beszámolnak a kartellügy, részvényjog, békebírászkodás és az adóügy terén jelentkezett reformtörekvésekről. Itt meg kell jegyeznünk, hogy aligha osztja az ügyvédtársadalom zöme a jelentés ama

kijelentését, (19. oldal) hogy „a békebíróóságok létesítését igazságszolgáltatásunk egyik legsürgősebb feladatának tekintjük“, mert, sajnos, meglehetősen vegyes érzelmekkel viseltetünk ezzel az intézménnyel szemben, amely különösen a vidéken könnyen felboríthatja a hivatalos híráskodás jól bevált gyakorlatát.

Dr. Fränkel Pál.

Az Ügyvédek Reformszövetségének februári tagértekezletén dr. Szalay Zoltán üdvözlő szavai után a Szövetség részéről dr. Varannai István elnök és dr. Vészi Mátyás szóltak fel. A vendégek közül dr. Gerlóczy Endre, dr. Krámer Emil, dr. Kovácsy Dénes és dr. Kertész Adolf mondtak nagy tetszés mellett beszédet.

JOGÉLET

A Civiljogászok Vitatársasága ez évi első ülését február 18-án tartotta meg dr. Meszlényi Arthur elnökletével, amelyen dr. Vági József tartott előadást „A jog átrendezése“ címen. Az előadó szerint nemcsak elméletileg fontos az a kérdés, helyes-e a jog mai rendszere, hanem gyakorlatilag is, mert a jognak új és megfelelőbb rendszerbe való öntése teszi áttekinthetővé, a jelenleginél könnyebben elsajátíthatóvá a jogot. Hogy a jelenleg általánosan észlelt panaszoknak nem a jogszabályok mennyisége, hanem azok rendszertelensége az oka, kitűnik onnan, hogy míg a magánjog rengeteg szabályát könnyűszerrel elsajátítjuk, addig a terjedelemre nézve sokaknál kisebb, azonban kellően nem rendszerezett speciális jogágak anyaga sokkal nehezebben megy át a köztudatba. A jelenlegi jog rendszertanának alapvető hibája, hogy ma a jognak mint egésznek rendszere nincs, csak egyes jogágak vannak, amelyek a többiekre alig vannak tekintettel. Ezek a jogágak a maguk anyagát sem rendszerezik egységes elvek szerint; míg a magánjog általános része, dologi és kötelmi joga absztrakt ismérvek szerint osztja be a materiát, addig már a családi és örökösödési jog egyes életviszonyok köré (az ember halála, a család) koncentrálja az anyagot és tárgyal dologi (tulajdonszerzés öröklés által, özvegyi, hozományi haszonélvezet) és kötelmi jogi intézményeket is. Az életviszonyok (resszortok) köré való csoportosítás kizárólagos például a közigazgatási jogban. Az eljárási jogok rendszerezésénél kevés gondot fordítunk arra, hogy a polgári és büntető per közös elemeit kiemeljük és megtaláljuk mindkét perrend fogalmi kapcsolatait a perenkívüli és közigazgatási eljárások szabályaival. Mind-